

**Till: Stenungsunds kommun
Strategi Samordning**

Yttrande – Jordbruksmarksprogram

Stenungsunds Naturskyddsförening sätter stort värde på att kommunen arbetar aktivt med jordbruksmarksprogrammet. Tiden har dock varit för knapp för att vi skulle ha hunnit sätta oss in i programmet på djupet, men i stort stödjer vi programmet som vi tycker är gediget och bra utfört.

Kommunen önskar svar på följande frågor:

1. Är innehållet i programmet tillräckligt utifrån ert perspektiv?
2. Om inte, vad kan tänkas förbättras?
3. Övriga synpunkter?

Här kommer våra svar:

Är innehållet i programmet tillräckligt utifrån ert perspektiv?

Nej.

Om inte, vad kan tänkas förbättras?

- Stenungsunds Naturskyddsförening saknar beskrivning av insikten att jordbruksmarken måste undantas från exploatering för att den är en ändlig och minskande resurs som är livsnödvändig för att producera mat till en ökande befolkning i Sverige och i världen. Dessutom har det blivit mycket påtagligt och konkret i dessa tider av pandemier och krig att Sverige måste öka sin självförsörjningsgrad, inte minst när det gäller mat och då måste Stenungsunds kommun ta sin del av ansvaret. Dessutom måste vi långsiktigt värna om förmågan att odla mat i vårt land och i vår kommun!
- Stenungsunds Naturskyddsförening anser att jordbruksmark, speciellt betesmark, är mycket viktig för den biologiska mångfalden och att man därför bör bygga på biologiskt dåliga platser istället för på jordbruksmark.

- På sid 91 står det: "Förslag till riktlinjer – fysisk planering". Kommunens större sammanhängande jordbruksmarksområden ska så långt som möjligt skyddas från exploatering.

Stenungsunds Naturskyddsförenings kommentar:

Vi anser att jordbruksmark över huvud taget ska skyddas från exploatering. Dessutom behöver formuleringar som "så långt som möjligt" och "med undantag för ett begränsat intrång till förmån för kommunens utbyggnad av bostäder" definieras klart och tydligt. Jfr sid 89, "Sammanställning - Verktyg vid viktiga beslut (fråga 2)":

- Tydligt ställningstagande.
 1. Aldrig.
 2. Kanske.
 3. Ja. Riktlinjer och rekommendationer
- Sid 92, Förslag till riktlinjer - kunskap och engagemang. Prioritera lokalisering av solenergianläggningar på bebyggelse.

Stenungsunds Naturskyddsförenings kommentar:

Dessutom finns det lyckade exempel på att sätta upp solceller på betes- eller ängsmark:

<https://solkompaniet.se/referenser/solhagen-i-torphyttan/>

<https://www.natursidan.se/nyheter/stora-mojligheter-att-kombinera-solcellsparker-med-angar/>

Övriga synpunkter?

- Sid 7, kapitel "Syfte":

Stenungsunds kommun fastslår i sin gällande översiktsplan från 2020 att "Odlingsbar mark ska värnas som en viktig samhällsresurs inför framtiden och så långt möjligt undantas exploatering och fragmentering vid ny bebyggelseplanering och etablering av ny infrastruktur. Jordbruksmarken föreslås därför i huvudsak förbli oexploaterad, med undantag för ett begränsat intrång till förmån för kommunens utbyggnad av bostäder" (Stenungsunds kommun 2020:25).

*Vidare fastslås att "Det finns ett behov av att **bedöma jordbruksmarkens och odlingslandskapets värde och utreda i vilken utsträckning den är värdefull för jordbruksproduktion och andra ekosystemtjänster. I samband med detta kan en övergripande strategi tas fram för långsiktigt skydd av jordbruksmark.**" (Stenungsunds kommun 2020:25).*

Stenungsunds Naturskyddsförenings kommentar:

Bedömningen av markens värde för jordbruk och ekosystem kommer att vara central då den kommer att ställas mot ekonomiska intressen. Det är m.a.o. viktigt att bedömningen är standardiserad, opartisk, otvetydig och också utförs professionellt.

- Sid 15, kapitel "Jordbruksmarkens lagstöd" med rubrikerna "Väsentligt samhällsintresse" och "Alternativ lokalisering".

Stenungsunds Naturskyddsförenings kommentar:

Det är förstås viktigt att alternativa lokaliseringar utreds noga, vilket också framgår i texten och i efterföljande rubriker. Åligger det kommunen eller exploatören att utreda det och vilka verktyg kan kommunen ha för att se till att det verkligen utförs seriöst?

- Sid 41, "Översikt över fördjupningsområden".

Stenungsunds Naturskyddsförenings kommentar:

Det borde förtydligas att den jordbruksmark som ingår i de områden som refereras till på sid 41, Översikt över fördjupningsområden, också skall bedömmas enligt de kriterier som slutligen skall finnas i Jordbruksmarksprogrammets checklista innan den ev. exploateras.

Jörlanda 2022-12-09
För Stenungsunds Naturskyddsförening
Lina Blomstrand, ordförande